

ZUNANJA BIOVARNOST

Irena Golinar Oven

Veterinarska fakulteta

Inštitut za zdravstveno varstvo prašičev

Biovarnost

- »zunanja« biovarnost oz. preprečevanje vnosa povzročitelja v rejo;
- »notranja« biovarnost oz. biovarnost v reji;
- preprečevanje širjenja povzročitelja iz reje.

ZUNANJA BIOVARNOST

Pota širjenja bolezni:

- direktna pot okužbe,
- indirektna pot okužbe.

Direktna pot okužbe

- Seme:
 - Kupovati seme serološko negativnih merjascev na PRRSV.
- Žive živali

Žive živali

- Kupovanje prašičev pri rejcih s poznanim in za kupca sprejemljivim zdravstvenim statusom.
- Zmanjšati število rej, kjer se kupuje živali.
- Zmanjšati število vnosov novih živali na minimum.
- Serološko testiranje živali že pred nakupom.

Žive živali

- Karantena:
 - Na drugi lokaciji kot plemenska čreda!
 - Pri PRRS karantena 6 tednov.
 - Testiranje živali na protitelesa oz. virusu po prihodu v karanteno in 5-7 dni pred zaključkom karantene.
 - Aklimatizacija živali.

Indirektna pot okužbe

- Transportna sredstva,
- Ljudje,
- Insekti,
- Aerosol,
- Meso prašičev,
- Vodni sistem.

Transportna sredstva

- Transportna sredstva morajo biti očiščena, razkužena in posušena.
- Praviloma ne smejo na dvorišče reje.
- Ograja, razkuževalna bariera.

Ljudje

- Prenos povzročitelja na telesu, oblekah, čevljih, z instrumenti,...
- Obiskovalci ne smejo biti v stiku s prašiči 24 ur!
- Tuširanje pred in po obisku farme.
- Čista obleka, škornji oz. obujke in rokavice.

Ljudje

- Danski sistem vstopa.
- Veterinarji:
 - Pri rejcu spravljeno svojo obleko in obutev!
 - Rejec naj ima svojo zanko!
 - Material in instrumenti ne smejo v rejo, če so bili predhodno uporabljeni v drugi reji, razen če so očiščeni in razkuženi!

Insekti

- Hišna muha in komarji so lahko mehanični vektorji PRRSV.
- Uporaba mrež, insekticidov, vab, košenje trave in odstranjevanje stoječih voda v okolici objektov.

Aerosol

- Prenos povzročitelja z aerosolom mogoč pri velikih populacijah prašičev, nizki temperaturi, visoki vlažnosti, majhni hitrosti vetra, slabši svetlobi sonca, gladki topografiji.
- Različni rezultati pri poskusih prenosa PRRSV z aerosolom.
- Filtracijski sistem (Hepa filtri, Dop 95%)

Meso prašičev

- Zamrznjeno in sveže meso se ne sme vnesti v rejo prašičev!

PRRSV lahko v mesu prašičev pri 4°C preživi 7 dni in mesece zamrznjen na - 20°C.

Vodni sistem

- Vodni vir, skladiščenje in dostava vode ter sistem za zdravljenje so lahko vir patogenov.
- Površinske vode.

PRRSV lahko preživi v odpadnih vodah do 3 dni pri 20°C in 7 dni pri 4°C.